

EXPRESS CODZIENNY

Za Redakcję i Wydawnictwo: Stefan Kiedrzyński, Kieko, ul. Sienkiewicza 32

10
nr. 251

Środa 7 września 1938 r.

Francja powołuje pod broń rezerwistów

oraz cofa urlopy żołnierzom i oficerom Zarządzenia te są normalnymi środkami ostrożności

PARYŻ. Wczoraj po południu agencja Havasa ogłosiła komunikat stwierdzający, że ze względu na wzmocnienie sił zbrojnych po stronie niemieckiej na północnej granicy Francji rząd francuski postanowił zastosować pewne środki bezpieczeństwa.

W tym celu zarządzono powołanie do czynnej służby rezerwistów celem uzupełnienia stanu liczebnego wojsk fortecznych na linii Maginota oraz cofnięto urlopy w armii.

Komunikat stwierdza, że zarządzenia te mają charakter środków zapobiegawczych i że nie powinny one niepokoić opinii publicznej.

Zresztą sytuacja ogólna — kończy komunikat Havasa — zdaje się iść w kierunku widocznego odprężenia.

Wieczorowe dzienniki francuskie ogłosiły powyższy komunikat w formie uspokajającej opinii publicznej. „Temps” i „Journal des Debats” zamieściły doniesienie Havasa na dalszych miejscach pod tytułami, które mówią o „zarządzeniach zmierzających do wzmocnienia bezpieczeństwa Francji”.

„Petit Parisien” w wydaniu prowincjonalnym stwierdza, że zarządzenia francuskie są odpowiednią reakcją na zarządzenia niemieckie.

W obecnym okresie — pisze dziennik — jest zwyczajem udzielania szerokich urlopów żołnierzom armii czynnej, by mogli oni wziąć udział w robotach rolnych oraz powoływanie tylko niezbędnego minimum rezerwistów.

Specjalna sytuacja zmusza w tym roku do odchylenia się od zwyczajów praktykowanych do tychczas przez francuskie władze wojskowe. Dlatego też żołnierze i oficerowie armii czynnej, którzy wyjechali na urlopy zostali powołani z powrotem na swoje posterunki.

Chodzi o zarządzenia, kończy „Petit Parisien” całkowicie normalne, którym rząd niemiecki nie może w żaden sposób się

dziwić, a które wchodzi w zakres zarządzeń ostrożności, przewidzianych w danej dziedzinie.

Nie mogą one w żaden sposób zaniepokoić opinii i mogą mieć tylko na celu przyczynienie się do utrzymania pokoju w myśl hasła „czujność”, rzuczonego przez premiera Daladier.

Zarządzenia wojskowe, jakie ogłosił w dniu wczorajszym rząd francuski, według opinii paryskich kół parlamentarnych nie są pozbawione także momentów wynikających z sytuacji wewnętrznie politycznej rządu Daladier'a.

Chociaż po ostatnich tarcjach i energicznych wystąpieniach premiera opozycja wycofała się z jawnej walki z rządem, nie mniej jednak nie zaniedbała ona zakulisowej akcji celem stworzenia trudności p. Dal-

dier'owi, w szczególności akcja taka dała się zauważyć na odciśnięciu polityki zagranicznej.

Nie ulega wątpliwości — oświadczają w kółkach parlamentarnych Paryża — że zarządzenia wojskowe rządu p. Daladier'a przyczynia się do utwierdzenia pozycji gabinetu w opinii publicznej kraju i wzmocnienia jego stanowiska wobec stronnictw opozycyjnych.

TO NIE MOBILIZACJA — OŚWIADCZA RZĄD

PARYŻ. W poniedziałek wieczorem w kółkach miarodajnych oświadczone, że częściowe powołanie pod broń rezerwistów i odwołanie z urlopów oficerów i żołnierzy nie może być w żaden sposób uważane nawet za częściową mobilizację.

W żadnym wypadku zarządzenia powyższego nie należy utożsamiać z powołaniem pod broń roczników.

Obecne rozporządzenia, które obejmują stołunkowo niewielką ilość powołanych, mają na celu jedynie wzmocnienie stanu obrony na linii Maginota i danie społeczeństwu francuskiemu do odczucia, iż rząd czuwa nad zapewnieniem krajowi jego stanu obronnego.

Koła miarodajne udzielają jak najbardziej uspokajających informacji zarówno co do zarządzeń ochronnych rządu francuskiego, jak i co do dalszego rozwoju sytuacji międzynarodowej w związku z zatargiem sudeckim, zaznaczając, że w razie zerwania rokowań prowadzonych pomiędzy partią niemiecką a sudecką a rządem praskim pozostaje jeszcze w zapasie interwencja lorda Runcimana, który niewątpliwie wystąpi ze swymi kontrproponycjami.

Rokowania dyplomatyczne trwają w dalszym ciągu, więc i

poszczególne najbardziej nawet emocjonujące etapy tych rokowań nie dają podstaw do alarmów wojennych.

POD NACISKIEM LEWICY

LONDYN. Wiadomości o zarządzeniach wojskowych rządu francuskiego nadeszły do Londynu późnym wieczorem, nie wywołując tutaj zaniepokojenia.

W kółkach politycznych Londynu przeważa pogląd, że zarządzenia te wydał rząd francuski pod naciskiem lewicy, którą zaalarmowały ostatnie wiadomości z Pragi o skłonności rządu czeskiego do daleko idącego porozumienia z Rzeszą.

W tym stanie rzeczy zarządzenia rządu francuskiego uważane są tutaj za pociągnięcie taktyczne, mające na celu wzmocnienie pozycji czynników praskich mniej ustepliwych wobec żądań Rzeszy.

Henlein nie chce odstąpić od swych żądań

Niemcy sudeccy domagają się szybkiego zakończenia zatargu

PRAGA. Biuro prasowe partii sudecko-niemieckiej donosi oficjalnie:

Wczoraj odbyła się w Cheb (Eger) narada Konrada Henleina z posłami Hermanem Frankiem, Kundtem, Petersem, Roschem, dr. Sebekowskim i dr. Schickedanzem.

Delegacja do rokowań partii sudecko-niemieckiej złożyła obszerny sprawozdanie z aktualnej sytuacji.

Henlein omówił wydarzenia ostatniego tygodnia, swój pobyt u kanclerza Hitlera oraz swe spotkanie z członkiem misji angielskiej Asthonem Gwatkinem.

W dalszym ciągu poruszono cały szereg konkretnych wydażeń, które są dowodem, że działalność władz nie przyczynia się w najmniejszej nawet mierze do odprężenia w obszarze niemiecko-sudeckim.

Wszystkie otrzymane sprawozdania wskazują dobitnie, że sytuacja jest nie do utrzymania i że może być rozwiązana jedynie przez szybkie i zupełne wprowadzenie w życie 8 podstawowych postulatów Konrada Henleina.

OŚWIADCZENIE RZĄDU

PRAGA. Wczoraj wieczorem został wydany następujący komunikat urzędowy o posiedzeniu komitetu politycznego ministrów, które odbyło się wczoraj pod przewodnictwem prezydenta Benesa:

Prace rządu czechosłowackiego nad zagadnieniami narodowościowymi były w ostatnich czasach prowadzone według zamierzeń, określonych w komunikacie z dnia 17 sierpnia r. b.

Na wczorajszym posiedzeniu u prezydenta Republiki komitet polityczny rady ministrów ustalił ostateczne wnioski, które zostaną w najbliższym czasie podane do wiadomości partii Niemców sudeckich.

WOJNA DOPIERO NA JESIENI?

PRAGA. Bawiący w Czecho-

słowacji b. minister lotnictwa francuskiego Piotr Cot wygłosił w Tatzańskej Lomnicy przemówienie na temat bieżących zagadnień polityki.

Zaatakował on w ostrych słowach Rzeszę, którą oskarżył o zamiary agresji w stosunku do Czechosłowacji.

Zdaniem Cota agresja ta nie nastąpi wcześniej, jak w jesieni roku bież., lub nawet w jesieni roku 1939, z powodów pozostających w ścisłym związku z zaopatrzeniem i zaprowiantowaniem armii niemieckiej.

Kongres partyjny w Norymberdze

śledzi 700 dziennikarzy z całego świata

NORYMBERGA. Kanclerz Hitler przybył do Norymbergi

z Monachium specjalnym pociągiem i powitany został przez ministra Hessa oraz gwardię przyboczną.

Otwarty w dniu wczorajszym kongres partyjny jest dziesiątym kongresem partii narodowo-socjalistycznej, piątym zaś, który odbywa się w Norymberdze.

Na otwarciu tego kongresu przybyły delegacje zagraniczne wśród nich delegacja Hiszpanii narodowej z gen. Monterosa na czele, złożona z około 100 członków.

Specjalnie entuzjastycznie powitała ludność przybycie dele-

gacji włoskiej, prowadzonej przez gen. Gautieri. Składa się ona z młodzieży faszystowskiej.

Druga delegacja przybyła w ciągu popołudnia i złożona jest z członków partii faszystowskiej. Kierownikiem tej delegacji jest Farinacci, członek Wielkiej Rady Faszystowskiej. Przybywających witali minister pracy dr. Ley oraz guleiter Streicher.

W ciągu popołudnia szef biura prasowego Rzeszy podsekretarz stanu Dietrich, wydał na cześć obecnych w Norymberdze dziennikarzy niemieckich i zagranicznych wielkie przyjęcie na 700 osób.

Gierutto wicemistrzem Europy

Polacy nie wracają z laurami z Paryża

W poniedziałek zakończyły się w Paryżu 3-dniowe zawody lekkoatletyczne o mistrzostwo Europy. Polacy w ostatecznym bilansie nie odnieśli zbyt wielkich sukcesów.

Jedyny doskonały wynik zanotował Gierutto, zdobywając wicemistrzostwo Europy w dzie-

sięcioboju.

Jak wiadomo, pierwszego dnia Gierutto prowadził w klasyfikacji ogólnej, ale drugiego dnia zdołał go wyprzedzić Szwed Bexell.

Drugi Polak, startujący w dziesięcioboju Pławczyk sklasyfikował się na 6-y miejscu.

Polacy poza tym startowali w poniedziałek na 1500 metrów i na 3000 m. z przeszkodami, zajmując w obydwu konkurencjach dalekie miejsca.

Soldan, który biegał mimo kontuzji kolana, zajął 8-me miejsce, a Staniszewski sklasyfikował się na 6-ej pozycji.

Zamach stanu w stolicy Chile

Ofiarami krwawych walk ulicznych padło 59 osób

SANTIAGO DE CHILE.— Zwolennicy kandydata na prezydenta Chile, Carlosa Ibaneza, usiłowali w poniedziałek w południe przeprowadzić w stolicy Chile, Santiago zamach stanu. Próba ta została jednakże udaremniiona przez policję i wojsko.

W godzinach południowych grupa zwolenników Ibaneza próbowała obsadzić dzielnicę rządową Santiago. Doszło do ostrej strzelaniny, w czasie której użyto również karabinów maszynowych. Zamachowcy zajęli uniwersytet oraz budynek ubezpieczalni, w których się obwarowali. Budynki te położone są

w bezpośrednim sąsiedztwie pałacu prezydenta.

Policja oraz oddziały wojskowe otoczyły powstańców w obsadzonych przez nich gmachach i zlikwidowały próbę puczu w krótkim przeciągu czasu. Ibanez został aresztowany.

Wedle dotychczasowych danych, liczba zabitych wynosi 59 osób. Cały zamach trwał zaledwie 6 godzin. W kraju panuje spokój.

Jak słychać Izba Deputowanych przyjęła wniosek wprowadzenia w Chile stanu wyjątkowego, udzielając rządowi pełno-mocnictw dla wydania specjalnych ustaw bezpieczeństwa.

Proklamacja

kand. Hitlera na zjeździe w Norymberdze

NORYMBERGA. Przedstawiciel partii narodowo-socjalistycznej gauleiter Wagner odczytał przed południem po uroczystym otwarciu kongresu partyjnego proklamację kanclerza Hitlera.

Kanclerz wskazuje w proklamacji tej na znaczenie partii jako czynnika rządzenia krajem, porusza następnie walkę ruchu narodowo-socjalistycznego z międzynarodowym żydostwem, zaprzecza pogłoskom jakoby miał zamiar przyjąć na tegoroczny kongres partyjny z nowym paktem, wreszcie omawia położenie gospodarcze Niemiec a na zakończenie mówi o ruchu faszystowskim.

Tajfun zniszczył 2000 domów

TOKIO. Tajfun, który przeszedł nad centralną częścią Japonii, spowodował pożar miasta Hili pod Takoaka. Plomienie zniszczyły 2.000 domów. — Wśród ludności jest bardzo wiele ofiar katastrofy.

Tajfun trwa nadal i kieruje się na północny wschód Japonii.

Kalendarz dnia

SRODA

7

WRZEŚNIA

Jana M. Reginy.
Słowiński: Domaś
sława.
Słońca wsch. 4.56,
zach. 18.11.
Miesiąca wsch. 6.18
zach. 8.56.

RADY PRAKTYCZNE.

Plamy z nafty. Meble, jak inne rzeczy splamione naftą, wytrzeć gąbką lub szmatką zmoczoną w occie.

DINOL — DONT

rzeczywiście
najlepsza PASTA do ZĘBÓW

Na małej wokandzie...

Odra w Żyrardowie

czyli: „Chłuba szkoły”

(A. E.) Wykładowca prywatnej szkoły, pan Szapszewicz, włożył na nos okulary. — Samek Kryształ! — zawołał. — Odrobiłeś lekcję? — Odrobiłem.

— No to chodź do mnie. Powiedz mi, ile jest piwo w jednej czwartej?

Samek pszytknął palcami. — Dokładnie nie mogę panu profesorowi powiedzieć, ale dużo to w każdym razie nie jest.

— Samek, ty się nie użysz. Leniuch jesteś!

— Pan profesor mnie nie do cenia.

— Nie doceniam? No to ci zaraz wykażę że na żadne pytanie nie odpowiesz! Co kogut robi, gdy się budzi?

— To samo, co pan nauczyciel.

— Wcałymi mieście nie ma takiego głupiego dziecka, jak ty. Teraz powiedz, która rzeka w Polsce należy do najładniejszych?

— Zależy od gustu. Jednemu się ta podoba, drugiemu inna.

— A z czego się składa węgiel?

— Z furmanki do piwnicy.

— Dostyć — zachnął się nauczyciel. — Już dostyć. Słuchaj, Samek. Dlaczego ty się nie u-

czysz? Może masz jakieś zmartwienie?

Samek zamyślił się. — Owszem. Moja siostra jest chora na odę.

— Odrę ma? To pocój ty przyszedł do szkoły, lobuzie jeden? Żeby wszystkie dzieci porażać? Prędko leć do domu i nie wracaj tu, zanim siostra nie będzie zdrowa!

Uradowany Samek spakował książki i szybko opuścił szkołę. Wówczas siedzący na ostatniej ławce Moniek Pietruszka zatrząsł się nagle i zaczął przeraźliwie kwiczeć.

— Moniek, co ci jest? — spytał zatrwożony nauczyciel.

— Oj! — jęczał chłopiec. — Ześmiałem się ze śmiechu. Co pan profesor zrobił? Przecież Samka siostra mieszka u babci w Żyrardowie!

Pan Szapszewicz zrozumiał swój błąd i poczęły go dręczyć niemile przecucia. I istotnie po paru minutach wpadła do klasy pani Kryształowa, która na wymsyślała profesorowi brzydko za odesłanie jej syna do domu.

Epilogiem tego zajścia była sprawa sądowa.

Sąd uznał winę pani Kryształowej za udowodnioną i skazał ją na trzydzieści dni więzienia.

W czasie wczorajszego święta jedynie w ciągu wieczora policja zanotowała 325 śmiertelnych wypadków

PRZY CIERPIENIACH wątroby, żołądka, kiszek, nerek lub pęcherza stosuje się **SOK ŚWIĘTOJAŃSKIEGO** Ziela Magistra EDWARDA GOBIECA, Warszawa, Miodowa 14. Apteki i drogerie.

Ustępstwa rządu czechosłowackiego na rzecz partii sudecko-niemieckiej

LONDYN. Komunikat urzędowy, wydany w poniedziałek wieczorem w Pradze, po posiedzeniu komitetu politycznego rady ministrów i sygnalizujący ogłoszenie w najbliższym czasie wniosków rządowych w sprawie Niemców sudeckich, komentowany jest przez ranną prasę bry-

tyjską jako zapowiedź, że daleko idące ustępstwa Pragi na rzecz Henleina są faktem dokonanym.

Stwierdzając, że ustępstwa czeskie poczynione zostały pod naciskiem W. Brytanii — prasa angielska określa nowe koncesje, nazywając je planem nr. 4,

jako maksymalnie zbliżone do 8 żądań Henleina, ogłoszonych w Karlowych Varach.

Jeden tylko punkt programu Henleina ma budzić jeszcze zastrzeżenia Pragi, a mianowicie swoboda szerzenia ideologii narodowo-socjalistycznej wśród Niemców sudeckich.

Głodówka biedaków hinduskich przed siedzibą mahatmy Gandiego

BOMBAJ. 17 przedstawicieli najniższych klas społeczeństwa hinduskiego wyruszyli z Nagpur do Wardhag gdzie zamieszkuje mahatma Gandhi, za powiadając, że zasiądą przed jego domem i ogłoszą strajk głodowy, dopóki żądania polityczne pariasów nie będą spełnione. Demonstranci domagają się,

aby co najmniej jedno stanowisko ministra w rządzie centralnym prowincji było powierzone działaczowi, walczącemu o prawa najniższych klas ludności Indji.

Gandhi, jako przywódca kongresu hinduskiego, — którego przedstawiciele mają większość w parlamencie centralnych pro-

wincyj, ma decydujący wpływ na formowanie rządu.

Hasło „Satyagraha” — t.j. bierny opór i cywilne nieposłuszeństwo bez stosowania gwałtu — rzucone przez Gandiego, jako środek walki przeciwko W. Brytanii, obecnie — jak na ironię losu — zwraca się przeciwko niemu samemu, bowiem strajk głodowy pariasów przed domem Gandiego jest typowym objawem stosowania biernego oporu.

Zwabiał nieletnie dziewczęta pod pozorem leczenia... zębów

Wczoraj przed Sądem Okręgowym w Warszawie stanął 40-letni Antoni Jabłonowski, oskarżony o dopuszczanie się czynów niemoralnych względem nieletnich.

Wykrycie tej ohydnej afery nastąpiło przez kierowniczkę świetlicy ośrodka opieki społecznej przy ul. Okopowej. Z rozmów dziewczęcy dowiedziała się ona, że są zwabiane do mieszkania pewnego pana przy ul. Krochmalnej 51, który proponuje im bezpłatne leczenie zębów.

Opiekun społeczny zawiadomił natychmiast urząd śledczy, który ustalił, że Jabłonowski miał już raz dochodzenie o czyny niemoralne, śledztwo jednak wówczas umorzono. Tym razem sprawa przedstawiała się poważniej, ponieważ do prokuratury nadszedł list, którego autor twierdził, że należy położyć kres ohydny praktykom Jabłonowskiego, znanego wśród znajomych ze swych skłonności, z którymi wreszcie wcale się nie kryje. Dziewczęta ściągają do siebie pod różnymi pozorami, — bądź pod pozorem bezpłatnego leczenia zębów, bądź za pomocą ogłoszeń w gazetach.

Jabłonowskiego aresztowano, gdy jedna z matek poszkodowanych dziewczynek zawiadomiła policję, że Jabłonowski kręci się w pobliżu mieszkania z rewalwerem i zdradza zle zamiaty.

Oskarżony nie przyznał się do winy. Twierdzi, że oskarżające go dziewczynki są w zmożeniu i szantażują go, aby wyluszczyć od niego pieniądze.

Rozprawa ze względu na swój charakter, odbywa się przy drzwiach zamkniętych.

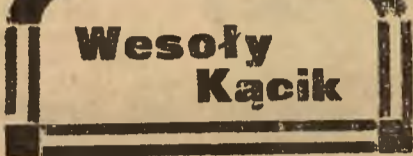
325 wypadków śmierci w dniu święta

NOWY JORK. Liczba śmiertelnych ofiar wypadków wszelkiego rodzaju, a zwłaszcza wypadków samochodowych, — w dniu święta „Labour Day” wzrasta z roku na rok.

W czasie wczorajszego święta jedynie w ciągu wieczora policja zanotowała 325 śmiertelnych wypadków

RADIO

WARSZAWA I (Raszyn). SRODA DN. 7. IX 38 R.
6.15 „Kłery ranne” 6.20 Muzyka (plyty). 6.45 Gimnastyka. 7.00 Dziennik poranny. 7.15 Muzyka poranna. 8.00 Audycja dla szkół. 8.10 — 11.00 Przerwa. 11.00 Audycja dla szkół. 11.25 Fragmenty z op. „Fausta”. 11.57 Sygnał czasu. 12.05 Audycja południowa. 13.00 — 15.15 Przerwa. 15.15 Wszystkiego po trochu — audycja dla dzieci. 15.45 Wiadomości gospodarcze. 16.00 Wałce, intermezza i serenady. 16.45 „Okrety podwodne”. 17.00 Muzyka taneczna. 18.00 W barwnym świecie wrzosowisk — pogadanka. 18.10 Recital skrzypcowy. 18.45 Autorecytacja. 19.00 Recital śpiewaczy. 19.20 Pogadanka aktualna. 19.30 „Kobieta, wino i śpiew” — koncert rozrywkowy. 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Pogadanka aktualna. 21.00 Audycja dla wsi. 21.10 Koncert chopinowski. 21.50 Wiadomości sportowe. 22.00 Muzyka kameralna. 22.55 Przegląd prasy. 23.00 — 23.15 Ostatnie wiadomości.
WARSZAWA II (Mokotów). 13.00 Koncert rozrywkowy (plyty). 14.00 Pare informacji. 14.05 Program na jutro. 14.10 Koncert solistów. 15.00 Wiadomości sportowe. 15.05 Zespół muzyczny. 16.00 — 17.00 Przerwa. 17.00 Pogadanka aktualna. 17.10 Ballady i legendy (plyty). 19.00 — 22.00 Przerwa. 22.00 Przegląd kulturalny. 22.15 — Muzyka lekka i taneczna.

Kochający mąż

Mój sąsiad pan Kasprzak jest bardzo kochającym mężem.

W żonę patrzy, jak w obraz i stale o niej cuda opowiada. Jaka gospodarna, jaka dobra, jaka troskliwa!

— Takiej drugiej — powtarza stale — ze świecą nie znajdziesz.

A jednak spotkałem onegdaj na schodach panią Kasprzak w oplakany stanie. Potargana, pobita, posiniaczona. Siedziała na schodach i zalewała się łzami.

— Pani Kasprzak! — przerażeniłem się — Kto panią tak urządził?

— Mąż! — załkała gorzko — Rodzony mąż! Wrócił do domu pijany i znów mnie pobił. Już wytrzymać nie mogę! Póki trzęsły, choć do rany go przyłożył. Ale jak się tylko urżnie, przychodzi do domu i mnie tłucze...

— Za co?

— Z wielkiej miłości, proszę pana! Dlatego mnie bije, że tylko mnie kocha i na inne kobiety patrzeć nie chce!

— Nie rozumiem.

— Bo uważa pan, mój stary jak wypije, to mu się zaraz w oczach dwoi. Przychodzi do domu, patrzy na mnie i widzi dwie kobiety. I zaczyna awanturę.

— Skąd się tu druga kobieta wzięła?! Precz z mojego domu! Żonę mam anioła i żadnej innej znać nie chcę!

— Wicus! — tłumaczę mu — Ja tu jedna jestem, twoja żona! Ale on się upiera.

— Jakim sposobem jedna, kiedy widzę dwie! Czego ona chce ta druga? Specjalnie pewno przyszła, żeby nas poróżnić! — Woni! Woni choroba!

Za włosy mnie łapie i zaczyna tłuc.

— Wicus! — krzyczę — Nie bij mnie! Żonę bijesz!

A on swoje:

— Nie prawda! Żony palcami nie ruszę! Anioł jesteś nie kobieta! Ciebie nigdy nie skrzywdzę. Ale tej drugiej nie daruję!

Zaczyna „tą drugą” po pokoju gonić i naturalnie nigdy jej nie złapie, tylko zawsze mnie.

Na różne już sposoby się brałam. Postawiłam duże lustro i kiedy stary pijany wrócił, stanęłam przy lustrze. Myślę sobie, jak mu się zacznie w oczach dwoić — cztery kobiety zobaczy i da spokój.

I jeszcze gorzej na tym wyszłam.

Przyszedł pijany, spojrzal i za głowę się złapał.

— O rety! Cztery baby! Sam nie dam rady.

I wyskoczył z mieszkania. Po chwili wrócił z dwoma jeszcze pijakami.

— Widzicie — powiada — cztery baby stoją. Wy bijcie te dwie z prawej strony, a ja tę w środku. Mojej żony nie ruszajcie.

I we trzech mnie tak stłukli, że tydzień w szpitalu leżałam.

Napoleon Sadek

Z. LIRSKI

GDZIE MOJ MAŁ?

TRAGICZNE DZIEJE TROJGA LUDZI. RZUCONYCH NA FALE LOSU

Było to wiosną 1914 roku. Pewnego dnia Wanda Bieracka obudziwszy się z rana stwierdziła z przerażeniem, że jej męża Józefa nie ma w domu. Wszczęła energiczne poszukiwania, które nie dały żadnego wyniku. Józef znikł jak kamień w wodzie.

W kilka miesięcy później młoda dziewczyna dokonała pewnego letniego dnia w lesie wawerskim pod Warszawą strasznego odkrycia.

— Jezus Maria! — zawołała drżącym głosem dziewczyna i pobiegła co sił w nogach w stronę wioski.

Pies nie pobiegł za nią. Pozostał przy pagórku i w dalszym ciągu odgarniał przednimi łapami ziemię, wyjąc przy tym przeraźliwie.

Zasapana dziewczyna wpadła do chaty i zawołała:

— Martwy!... Martwy człowiek w lesie...

Stary wieśniak i młody, zdrowy parobczak o opalonej twarzy, zerwali się z miejsc i zapytali niemal jednocześnie:

— Coś o? Martwy człowiek w lesie? Gdzie?

— Niedaleko od nas... W pobliżu toru kolejowego... — rzekła dziewczyna, z trudem chwytając oddech. — Ja nic nie zauważyłam, tylko Nero... nagle zaczął gwałtownie odgarniać łapami ziemię i przeraźliwie wyć, że aż skóra mi ścierpła!... Podeszłam bliżej i ujrzałam bosa stopy ludzkie, wystające spod piasku... Ślady krwi... Och, jakie to straszne! — dziewczyna zasłoniła sobie twarz rękoma i zaczęła popłakiwać.

— Na pewno morderstwo... — rzekł stary wieśniak — Należy tam pójść i zobaczyć...

— Nie chodź tam, ojczel — odparł żywo chłopiec — pomyślą jeszcze, że my...

— Nie, nie, Staśku... Należy tam pójść... Może człowiek ten jeszcze żyje...

— Jeśli jest zakopany pod pagórkiem, to jak może jeszcze żyć! — wtrąciła dziewczyna, która drżała na całym ciele, nie mogąc otrząsnąć się z wrażenia, jakie wywarło na niej to wstrząsające odkrycie.

— Chodźmy, — rzekł stary wieśniak, nakładając czapkę.

— Ojczel, nie chodź tam! — rzekł Stasiak, zasłaniając wieśniakowi — Chcesz ściągnąć na nas nieszczęście? Przecież wiesz, że policja zaraz nas aresztuje i zacznie przesłuchiwać... Zacznie się paskud-

na sprawa... Więc lepiej tam nie chodzić...

— Ale przecież nasz pies znajduje się tam, — nie ustępował wieśniak — I tak nas przesłuchają...

— Słuchaj więc ojczel — rzekł Stasiak — Udam się z Magdą na posterunek policji i opowiem o wszystkim: że Magda spacerowała po lesie z psem, że w pewnej chwili pies dopadł do pagórka i zaczął odgarniać łapami ziemię...

— Dobrze. — zgodził się wieśniak — Udamy się więc we troje na posterunek.

Gdy wszyscy troje opuścili chatę, nadbiegł pies i przeraźliwie szczekając, wskazywał pyskiem w stronę lasu.

— Chodźmy przede wszystkim tam! — zmienił nagle postanowienie wieśniak — Chcę przed udaniem się na posterunek, zobaczyć zabitego.

— No dobrze! — rzekł Stasiak, widząc, że nie zdola przekonać ojca.

Udali się więc w stronę lasu, a pies biegł przed nimi, gwałtownie szczekając.

— Kto wie, jak długo leży już tam ten zabity? — zauważył nagle stary wieśniak.

Pies, który przez cały czas biegł przed nimi, jak gdyby wskazując drogę, nagle pomknął jak strzała. Po chwili zatrzymał się przy pagórku i zaczął przeciągle wyć i gwałtownie odgarniać ziemię.

Już z daleka wieśniacy dostrzegli wystające z ziemi stopy ludzkie. Gdy doszli bliżej, przeznegli się i przez chwilę stali pogrążeni w milczeniu.

Pies zdołał już odgarnąć tyle ziemi, że widzieli się nogi aż po kolana. Stopy były bosa i brudne. Część spodni, która wystawała z ziemi, była pokryta błotem.

— Straszne przestępstwo! — potrząsnął głową stary wieśniak — Należy natychmiast iść na posterunek.

— Tyś sobie wmawiał, że on jeszcze żyje, — zauważył Stasiak. — Idź, ojczel do domu, ja zaś z Magdą pójdziemy na posterunek.

Wieśniacy, przeznawszy się jeszcze raz, oddalili się. Pies patrzył na nich wilgotnymi, nabiegłymi krwią oczyma. Nie rozumiał dlaczego ludzie oddalają się. Jego zwierzęcy instynkt mówił mu, że stało się tutaj coś niezwykłego. Dlaczego więc nie rozbija tego co on, dlaczego nie odgarniają ziemi i nie

wyciągają tego czlowieka?

Stary wieśniak nie chciał jednak wrócić do chaty. Postanowił udać się ze swoimi dziećmi na posterunek.

Po drodze spotkali kilku sąsiadów, którym opowiedzieli o strasznym odkryciu dokonanym przez Magdę.

— Nie mieszajcie się lepiej do tego, nie chodźcie na posterunek... — radzili im chłopcy — Zaraz będą was przesłuchiwać, zamęczą pytaniami, codziennie wzywać was będą na posterunek... Po co wam to potrzebne?...

— Widzisz ojczel, że nie tylko ja tak mówię... Po co nam to potrzebne? Niech ktoś inny zamelduje o tym policji...

Stary wieśniak obstawał jednak przy swoim.

— Nie, synu, tak się nie robi — oświadczył — Myśmy to widzieli, więc my musimy o tym donieść... Będą nas przesłuchiwać... co jest w tym strasznego? Dlaczego mamy milczeć? Jeśli będziemy milczeli, będzie właśnie gorzej. Widziałeś zabitego, a milczysz, a więc, bracie to bardzo podejrzane... Idziemy na posterunek i basta!

W chacie, w której mieścił się posterunek policji, ciasno było i duszno. W powietrzu unosiła się woń wódki i potu. Jakiś stary wieśniak krzyczał i klął na czym świat stoi, a jeden z policjantów groził mu pięścią. Inny znów wieśniak, który był upity jak bela i miał ręce zakute w kajdanki, pluł na brudną podłogę i krzyczał:

— Niech was zła krew zaleje s...syny! Chcę bić żonę i co wam do tego?... A czy wy, dranie nie bijecie waszych żon?... Ja was...

W tej chwili do starego wieśniaka zbliżył się policjant o sumiastych wąsach i piegawatej twarzy i zapytał:

— Czego chcesz, stary?

Wieśniak miał czapkę w ręku i zaczął coś mruczyć pod nosem.

— No, do diabła, powiesz wyraźnie czego chcesz? — wrzasnął policjant.

— Zabity w lesie... Mój pies, Nero... znalazł... szeptał wieśniak, oblewając się potem...

(Dalszy ciąg jutro).

WOJNA SZPIEGÓW

Sensacyjne wspomnienia b. oficera wywiadu francuskiego

Do gmachu ministerstwa przybył pułkownik bezpośredni zwierzchnik Kleina i chciał go nakłonić do złożenia zeznania, kto ukrał plan ofensywy armii wschodniej.

46.

— Jestem więc zmuszony pana aresztować — oświadczył pułkownik. — Wszystko przemawia przeciwko panu. Wyszedł pan ostatni z biura; twierdził pan, że nie opuszczał pan mieszkania; podczas gdy pańska dozorczyni oświadcza, że widziała jak pan wychodził około jedenastej ubrany po cywilnemu. Od tej chwili nie było pana w mieszkaniu. Dopiero około piątej przyszedł pan tutaj pod pozorem, że pan czegoś zapominał... Zatelefonuję do komendy miasta, aby odprowadzono pana do więzienia wojskowego...

— Panie pułkowniku, — wtrąciłem się do rozmowy — czy pozwoli pan, że zadam jeszcze jedno pytanie, podporucznikowi Kleinowi?

— Bardzo chętnie, panie poruczniku

— Klein, czy może mi pan powiedzieć, kim jest pani Lola?

Klein gwałtownie uniósł głowę i ukrył twarz w dłoniach po czym rozplakał się.

— Na litość Boską, niech pan wszystko wyzna! — zawołał pułkownik. — Z pewnością padł pan ofiarą tej kobiety. Niech pan opowie mi wszystko jak przyjacielowi, jak ojcu, a może wówczas uda mi się dla pana coś uczynić, aby uniknął pan należnej mu kary.

Klein zdrzął i drżącym głosem oświadczył:

— Powiem wszystko...

— Przed dwoma miesiącami

— zaczął swe zeznanie — poznałem w restauracji, gdzie stałem jadłem, pewną młodą kobietę, która zajęła miejsce przy sąsiednim stoliku. Restaurację opuściliśmy już razem. Zaprowadziłem ją do kina, a następnego tygodnia do Casino de Paris. Jest to dziennikarka, która pracuje dla angielskiego pisma. Jej mąż

znajduje się obecnie w Anglii, prosiła mnie, abym dostarczał jej informacji, jakie są jej potrzebne dla jej dziennika.

— Jaki to dziennik?

— Nie mówiła mi tego.

— Czy Klein padł ofiarą tej kobiety, czy też jest wyrafinowanym łotrem? Nie ma teraz jednak czasu na ustalenie tego. Na leży działać możliwie najszybciej — zdecydowałem.

— Niech pan mi poda nazwisko i adres tej kobiety! — zawołałem — Może zdążymy jeszcze ją ująć.

— Dorota Emmy, lecz powszechnie nazywają ją Lolą. Mieszka przy ulicy Lauriston 37.

Ustaliwszy adres Loli, porwałem czapkę, płaszcz i zbiegłem na dół. Wskoczyłem do wozu policyjnego, stojącego jeszcze przed ministerstwem i poleciłem szoferowi, aby pojechał możliwie najszybciej na ulicę Lauriston.

Paryż dopiero budził się ze snu i ruch kołowy był jeszcze bardzo słaby. To też po pięciu minutach znaleźliśmy się na placu Etoile, gdzie bierze swój początek ulica Lauriston. Dom w którym mieszkała Lola, był bardzo wytworny i doszedłem do wniosku, że jeśli kobieta ta była rzeczywiście dziennikarką, to dziennik musiał jej doskonale płacić.

Wyskoczywszy z wozu, pod

biegłem do zamkniętej jeszcze bramy i nacisnąłem guzik dzwonka. Po chwili dozorca otworzył mi bramę.

— Gdzie mieszka pani Emmy?

Dozorca obejrzał mnie, oficera, który w tak rannych godzinach zamierza złożyć wizytę jego lokatorce, od stóp do głowy. Sądził prawdopodobnie, że jestem jej kochankiem.

— W jakiej sprawie? — zapytał mnie w końcu.

— Umówiłem się z nią!

— Ależ, panie poruczniku, przecież pani Emmy przed chwilą wyszła.

— A więc przyszedłem za późno. Agentka zdołała już umknąć z dokumentami! — pomyślałem zrozpaczony.

— Nie ma więc nikogo w mieszkaniu pani Emmy?

— Nie, panie poruczniku, jej pokojówka wyszła wraz z nią.

— Muszę za wszelką cenę ustalić, gdzie ona się udała. Jest to bardzo ważne.

Dozorca potrząsnął głową, może w tej chwili domyślił się, czym zajmuje się jego lokatorka.

— Pani Emmy nie zwierza mi się z tego, co robi. — odparł dozorca. — Wiem tylko tyle, że wzięła taksówkę na stacji samochodowej przy ulicy Kleber. — Może więc szofer już wrócił. Jest to bowiem szofer, który

SKRZYPCE - MANDOLINĘ - BANJO
TANIO KUPISZ

W FIRMIE

„POLSKA PŁYTA“

Warszawa, MARSZAŁKOWSKA 104

(wprost Dworca Głównego)

przyzwyczaił się do tej dzielnicy.

— Czy nie zechciałby pan mi towarzyszyć?

— Bardzo chętnie, panie poruczniku.

Nie wierząc zbyt w powodzenie tej akcji, ruszyłem wraz z dozorcą w stronę placu Etoile.

— Hola, stać! — krzyknął na gło dozorca.

Był to poszukiwany przez nas wóz. Dozorca od razu go poznał. W taksówce siedziała pokojówka pani Emmy. Wracała na chwilę do mieszkania swojej pani, jak zakomunikował nam szofer, aby poszukać walizki zapomnianej przez jej pracodawczynię. Od szofera i pokojówki dowiedziałem się również, że pani Emmy jest na dworcu Orsay i że udaje się do Bajonny pociągiem odchodzącym o 9.40.

— Czy mam prawo zatrzymać tę służącą i przeprowadzić rewizję w mieszkaniu pani Emmy? — przebiegło mi przez umysł.

(Dalszy ciąg jutro).

WIADOMOŚCI FILMOWE

Winnifred Kay = Norma Shearer z frontu naszego Konkursu Filmowego

Historia operacji słynnej gwiazdy

Jak dalece uciążliwa jest dla gwiazd ich popularność, dowodzi następująca historia, którą zamierzamy Wam opowiedzieć.

Norma Shearer od dłuższego czasu cierpiała na jakieś bóle wewnętrzne. Lekarze orzekli, że gwiazda musi być zbadana przez konsylium specjalistów i że ma przez pewien czas pozostać w szpitalu na obserwacji.

Ala to rzecz nie łatwa. Popularność, która w sensie powodzenia artystycznego jest wielkim dobrodziejstwem — staje się utrapieniem i przekleństwem dla życia osobistego. Amerykanie, znani z temperamentu, często w „szczególny sposób dają wyraz swemu uwielbieniu dla gwiazd. Znane są wypadki, gdy gwiazda lub gwiazdor wracają do domu w podartym ubraniu, bo „wielbiciele” biorą sobie kawałki garderoby na pamiątkę”.

spuły drzwi.

Jakże więc w takich warunkach mogła Norma udać się spokojnie do szpitala?... Wpadła więc na pomysł...

I oto pewnego dnia zajeżdżała przed dom „ludzi w bieli” skromna taksówka, z której wysiadła równie skromnie ubrana, niewielkiego wzrostu osóбка. Zameldowała się: Winnifred Kay. Została przyjęta przez lekarzy i — niestety — poznana. W dwie minuty później wiedzieli już reporterzy, że Norma Shearer jest w szpitalu.

Zrobił się rwetes, zjechało się do szpitala kilkudziesięciu dziennikarzy i tyluż fotoreporterów, by...

Domyślcie się reszty. Biedna Norma musiała uciec do domu.

Tymczasem dokola jej choroby zaczęły krążyć po Hollywood różne pogłoski. Jedni twierdzili, że jej nie jest i że cała ta choroba — to po prostu przeczczenie gwiazdy, inni znów, że operacja będzie nieunikniona.

Czym się skończy ta cała przedziwna historia — pokaże najbliższa przyszłość.

Wczoraj po krótko podaliśmy przyczyny, dla których zmuszeni byliśmy zmienić nieco porządek dalszej akcji plebiscytu, jako akord końcowy naszego Wielkiego Konkursu Filmowego, związanego z obrazem wytwórni „Terra-film” p. t. „Macierzyństwo”.

Przez cały czas nawoływaliśmy Czytelników do składania zgłoszeń. Daliśmy na to sporo czasu, ale znaleźli się opieszali, którzy czekali do ostatniej chwili, dosłownie — do ostatniej godziny. Świadczy o tym data stempla pocztowego.

Trudno orzec, z jakim zjawiskiem ma się tu do czynienia: czy to rzeczywiście opieszalność, czy brak drobnej sumy na wykonanie dobrej fotografii dziecka, czy też po prostu niedowierzanie... Dość na tym, że gdy

widocznym się stało, iż nasz Konkurs — to rzeczywiście impreza poważna — zgłoszenia posypały się jak z rogu obfitości.

Rzecz jasna, że nikt nie może być poszkodowany, czyli raczej mówiąc — wszystkie zgłoszenia muszą być rozpatrzone z jednakową uwagą przez cały komplet Komisji Kwalifikacyjnej. Ale niechaj ten fakt posłuży Czytelnikom za naukę na przyszłość, tym bardziej, że nie bawem przystępujemy do organizowania

Wielkiego Konkursu Filmowego dla dorosłych.

W tym celu Redakcja prowadzi już pertraktacje z poważnymi wytwórcami filmowymi.

Wracając jednak do dzieci, przypominamy, że jutro ukazuje się nowa piątka kandydatek. Następną piątkę reprodukowanych prawdopodobnie będą w sobotę i niedzielę. Dopiero po wydrukowaniu podobizn wszystkich kandydatek zaczniemy zamieszczać kupony do głosowania.

A więc do jutra!

Król charakteryzacji Max Factor

Polak z Łodzi — zmarł w Hollywood

To było w roku 1904. Nikt na świecie nie wiedział jeszcze o sztuce upiększania twarzy kobiecych, nazwanej po tym „maquillagem”. Do owego czasu wiedzieli się tylko o dwóch środkach upiększających: o pudrze i różu. I tyle.

Ala znalazł się człowiek, który zrozumiał, że uroda kobieca da się... poprawić, że brwiom można nadać inne łuki, że ustom — inny, nowy wykrój, że oczom — nowy blask, że mimiczne zmarszczki mogą być łatwo usunięte i jeszcze wiele innych takich „ze”.

Był to skromny Polak z Łodzi, Max Factor. Wyemigrował do Ameryki. Zaczął od reklamowania swojej sztuki. A że wówczas odbywała się w

Saint Louis wielka wystawa kolonialna — wynajął stoisko i zaprezentował swoją sztukę.

Miał ogromne powodzenie, przede wszystkim dla tego, że Amerykanie są szczególnie wrażliwi na „nowości”. Prędko sława jego rozniosła się po wszystkich stanach. Factor przejechał się do Los Angeles, a stąd droga do Hollywood już nie była daleka.

Pierwszą jego klientką była Mary Pickford, która zachwycona wynikami pracy Maxa Factora zaczęła go polecać innym gwiazdom. Stałymi klientkami „mistrza charakteryzacji” były Joan Crawford, Loretta Young, Greta Garbo i Marlena Dietrich, nie licząc innych mniej sławnych artystek.

To on, Factor był twórcą zmysłowych, uwodzicielskich warg Joan Crawford. To on swoją sztuką indywidualizowania przyczynił się do uszeregowania ich wyrazu na ekranie.

To on był twórcą wazniutkich, cieniutkich brwi Greta Garbo, która z natury ma brwi krzaczaste. To on wreszcie był twórcą mody „platynowych blondynek”, gdyż jemu zawdzięczała s. p. Jean Harlow swoją jasną główkę.

Sztuka Factora miała za główny cel — tworzenie odrębnych, indywidualnych typów. W tym celu przystosowywał swoją umiejętność do danego typu.

Umarł w wieku lat 68, pozostawiając po sobie ogromny majątek i sławę, które odziedziczyły po nim córki. Im bowiem powierzył „mistrz” tajemnicę swojej wiekowej sztuki.

Jeszcze dwa nowe śluby w Hollywood

June Knight i Frances Drake na ślubnym kobiercu

Pamiętacie bohaterkę filmu „Mata Harl”? Była nią — dziś licząca zaledwie 25 lat — jasnawłosa June Knight.

Jej kariera życiowa rozgrywa się w takim samym przyspieszonym, amerykańskim tempie, jak się rozgrywała jej kariera artystyczna.

Zapytacie, dlaczego „rozgrywała”? Czyżby June postanowiła zerwać z X Muza?

Tak jest, i to dla małżeństwa! Dla nowego małżeństwa! Trzeba bowiem wiedzieć, że June była już raz mężatką w przeciagu... 9 dni. Powtarzamy, aby nie było nieporozumień — w ciągu dziewięciu dni.

Co tam rzeczywiście było przyczyną tak krótkotrwałego „szczęścia” — nikt dokładnie nie może wiedzieć. Fakty rozegrały się, jak można sądzić według systemu arytmetycznego — w rekordowym i błyskawicznym tempie. Dość na tym, że June przez długi czas była rozwódką. Czy wesółka? Raczej — nie. I to by wskazywało, że jej rozwód z pierwszym małżonkiem miał jednak za przyczynę jakąś cicha tragedię.

Ala długo żyć tak nie można, tym bardziej, że... miliony kuszą. Właśnie znalazł się taki milioner w osobie naczelnika z stanu Texas, który rzucił do stóp June swoje kochające serce i fortuny. Ale postawił warunek: June musi się zdecydować na zerwanie z pracą artystyczną.

I zgodziła się. Ale, jak długo potrwa nowa idylla małżeńska — wie tylko jeden dobry Bóg. Praktyka każe sądzić, że nie długo...

I tak oto bohaterka filmu „Melodie Broadway'u” została panią naciągaczową.

Drugie małżeństwo ma już cechy bardziej arystokratyczne. Mowa tu o mniej u nas popularnej gwiazdce Frances Drake, która zaręczyla się, a prawdopodobnie nie długo wyjdzie za mąż za lorda Cecila Howarda, brata hrabiego of Suffolk.

I te zaręczyny nie są dla Frances „pierwszozną”, bowiem przez pewien czas, i to stosunkowo niedawno była zaręczona z Howardem Hunghesem, który wslawił się wspaniałym wyciecznym samolotem.

Znana jest również natarczywość reporterów amerykańskich, którzy bez pardonu wdzierają się w najintymniejszą sferę życia artystów, nie tylko przez zadawanie niedyskretnych pytań (biada takiej gwiazdzie, która na pytanie nie odpowiedziała), ale... zamknięte na cztery

Pamiętacie gwiazdę Pearl White?

Umarła i zostawiła w spadku 18 milionów

„Tajemnicze Nowego Jorku”, „Indyjski sztylet”. To były tytuły filmów niesamowitych, które przed wielu laty obiegły cały świat, a producentom przyniosły niezliczone miliony.

Bohaterką tych filmów była Pearl White, drobna, jasnawłosa panienka, która grywała w tych obrazach rolę główną, przeważnie zaś — rolę ofiar różnych nikczemników.

Filmy te były zdecydowanie sensacyjne, z pogonią, z wyskakiwaniem z pocigów, ze spadaniem z wysokich pięter i t. d.

A że wówczas nieznanne jeszcze były obecnie stosowane sztuczki trickowych zdjęć — praca takiej gwiazdy narażała bezustannie jej życie na wielkie niebezpieczeństwo. Dla tych powodów Pearl była wysoko honorowana. Jej pensja dochodziła do bajkowych kwot.

Ala moda na te filmy szybko przeminęła. Kinematografia stała się wielką sztuką, nie tylko obliczoną na dreszczący sensacyjny i grozy. I gwiazda Pearl White zgasa.

Przed tym jednak zdolała uciulać spory majątek, wyjechała do Francji, kupiła willę na Riwierze i odtąd żyła w odosobnieniu.

Zmarła przed kilku dniami w wieku lat 56 i pozostawiła po sobie z górą 18 milionów franków. Majątek swój zmarła gwiazda rozdzieliła w sposób następujący: dziesiątą część otrzymują matka i siostrzeniec, resztę ofiarowała na fundusz dla wdów i sierot po zmarłych artystach.

Ala jest jeszcze jeden spadkobierca: piękny Egipcjanin Tommy Cozika, któremu gwiazda zapisała willę i wspaniałego samochód...

Najnowsze premiery

„Bitwa na Broadway'u”, „Wakacje”, „Lokaj jaśnie pani”

Gdyby w Polsce nakręcono taki film, obdartyby realizatorów ze skóry. Zwymyślanoby ich od „ludzi pozabawionych sensu, umiaru i pomysłowości”. Ile nasłuchali się realizatorzy „Dodka” czy „Bolka” na temat swoich filmów. (A przecież „Doddek” i „Boldek” — to złoto w porównaniu z tą brechtą, która otrzymała tytuł „Bitwa na Broadway'u”).

Owszem, jeśli kto lubuje się w oglądaniu ordynarnego mordobicia — to znajdzie w tym obrazie sporo emocji. Ale sensu artystycznego — za grosz. Szłoda talentu Victora Mac Langena.

„Wakacje” — to film psychologiczny, zakrojony raczej na gust amerykańskiej publiczności.

Chodzi w nim o to, że młody i wesóły chłopak nie chce sprzedać wojności za miliony posagu swojej narzeczonej, która — nawiasem mówiąc — jest bardzo ładna i wcale ponętna. Ale scenarzysta wolał, by raczej upodobał sobie jej siostrę, którą gra Katarzyna Hepburn. Ona właśnie odpowiada mu swoim temperamentem, światopoglądem i beztrością. Lubi tak, jak on... fikać koziołki, nie sobie z niczego nie robić, gwizdać na cały świat i mieć w pogardzie snobizm i pychę amerykańskiej „arystokracji”.

Rzecz jasna, że Cary Grant (on właśnie jest tym narzeczoną) ostatecznie żeni się z Katarzyną.

Film jest doskonale wyreżyserowany, świetnie zagrany i wystawiony w

przebogatych dekoracjach.

„Lokaj jaśnie pani” — to film wybitnie kameralny, a ściślej mówiąc — sfilмовany teatr. Jakkolwiek przeladowany dialogami — nie nuży, a raczej budzi zainteresowanie od początku do końca.

Film osnuty na tle znanej sztuki Bus-Feketa p. t. „Jan”, granej u nas w ubiegłym roku gościnnie przez Teatr Wiedeński z Hansem Jarayem i Lili Darwas w rolach czołowych. Nawiasem mówiąc, ta sama sztuka wchodziła za kilka dni na afisz Teatru Letniego w Warszawie, gdzie rolę czołową odtworzą Aleksander Zabczyński, Junosza - Stepowski i Stanisława Wysocka.

W filmie rolę czołową grają William Powell i Annabella. Tu sprawdzają się całości to, co powiedział mistrz Schenk o europejskich gwiazdach, z angażowanych do Hollywood. Rzeczywiście, Annabella gra bardzo słabo, mówi jakimś belkotem i bardzo niefortogenicznym głosem. Krótko — polowała piękną rolę.

Natomiast William P. well, w roli arcylokaja Jana, który zostaje posłem do parlamentu, a równocześnie sprawuje funkcje lokaja swego przeciwnika politycznego, prezesa rady ministrów grupy konserwatystów — jest znakomity. Na tym samym poziomie są wyk nawcy innych ról czołowych.

Reżyseria pomysłowa i inteligentna. M. S.

Nowe zbrodnie i rabunki planowali dwaj zuchwali bandyci

Donosiliśmy już o aresztowaniu jednego ze sprawców zuchwałego napadu rabunkowego i usiłowania dokonania zabójstwa służącej Heleny Grzywak w mieszkaniu artysty malarza Adama Herszafta przy ulicy Hipoteckiej 3 w Warszawie.

Po osadzeniu w więzieniu głównego sprawcy Stanisława Satora, policja wszczęła poszukiwania za drugim bandytą Eugeniuszem Kościukiem. Zmudne dochodzenie ustaliło, że Kościuk przebywa we wsi Męczynów, siedleckiego. Natychmiast na miejsce wyjechał wywiadowca warszawskiego Urzędu Śledczego, który rozpoczął poszukiwania za bandytą.

Ustalono, że po dokonaniu napadu obaj bandyci wyjechali w Siedleckie.

Kościuk uzyskał pracę w majątku Stefana Koczkiewicza, gdzie zdołał sobie zaskarżyć wielkie zaufanie. Odnaczający się niepospolitą siłą Kościuk planował dokonanie napadu bandyckiego na swego chlebodawcę i na plebanie Grębków odległą o 18 km. od majątku Koczkiewicza.

Przed kilkoma dniami, pro-

boszcz parafii, ks. Kawecki, usłyszał szmery, dochodzące z ogrodu. Gdy usiłował wyjść z mieszkania okazało się, że klamki u drzwi są przymocowane drutem do futryny. Ks. Kawecki nie zwrócił na to specjalnej uwagi. Jednocześnie przeprowadzone na miejscu wywiady, ustaliły, że Kościuk zamierzał ograżać Koczkiewicza, i w tym celu przygotował broń i odciski kluczy. Był on w stałym kontakcie z Satorem, który przebywał w sąsiedniej wsi Pobratyni, i wyjechał jedynie do Warszawy, celem ostatecznego przygotowania się do napadu.

Krwawe plany bandytów pokrzyżowała policja, aresztując najpierw w Warszawie Satora a następnie Kościuka.

Ostatni aresztowany został, gdy wracał wozem z pola. W chwili, gdy policja doskoczyła do wozu, zuchwały bandyta, wyjął z zanadru ukryty rewolwer, usiłując strzelać. Policjanci obezwładnili go jednak i skutego w kajdany przewieźli do Warszawy.

Zrabowane w mieszkaniu artysty Herszafta przedmioty zna-

leziono u Stanisława Jabłońskiego przy ul. Klaudyń. Jabłoński zakopał zrabowane przedmioty pod fundamenty swej piwnicy.

Zaznaczyć należy, że Kościuk

jest synem nauczyciela szkoły powszechnej we Lwowie. Sam posiada wykształcenie 6 klas gimnazjum, do Warszawy przyjechał po śmierci ojca. Z Satorem poznał się w więzieniu

gdzie siedział za oszustwo.

Zlikwidowanie bandy Satora stanowi sukces warszawskiego Urzędu Śledczego, który sparaliżował różne zamiary zuchwałych bandytów.

Falszował weksle wykolejony arystokrata

Baron Waław Horoch (Zambrow) właściciel dóbr i wielu posiadłości w woj. warszawskim i białostockim, znany w sferach towarzyskich na terenie stolicy ze swego hulaszczego trybu życia, puścił się na intratniejsze źródła dochodu, a mianowicie falszowania weksli. Otóż na szkodę Lejzora Mordki w Zambrowie, właściciela składu win i wódek, falszował weksle na sumę 5.000 zł. za co został skazany na rok więzienia, zaś na szkodę właściciela piekarni cukierniczej, Ichocka Jakatza — na sumę zł. 3.000 i skazany został na 8 mies. więzienia.

Weksle te baron Horoch puścił w obieg. W terminach płatności zgłaszano się do Mordki, jak i Jakatza o zapłatę wymienionych sum na wekslach, lecz właściciele odmówili żądaniu i skierowali sprawę do policji na bar. Horocha, oświadczając, iż ten, będąc z nimi w stosunkach handlowych i znając kontakty, dopuścił się falszowania weksli. Policja zajęła się tą sprawą i usiłowała barona aresztować, lecz ten w porę ułotnił się z Zambrowa do Warszawy, gdzie ukrywał się u siostry swej Natalii Kruczyńskiej (Grzybowska 32).

Gdy policja wpadła na trop Horocha, ten przeniósł się do swego brata Tadeusza (Narbuta 50), gdzie „przemielinował” całą zimę, nie wychodząc na

miasto, wreszcie, po długich poszukiwaniach, policja ujęła barona = oszust w mieszkaniu Kruczyńskiej.

Aresztowanego, na zasadzie dwóch wyroków, odstawił pod eskortą, do więzienia w Mokotowie.

Bawił się wesoło za skradzione pieniądze

Wyższy inspektor Senatu W.M. Gdańska, Heinrich J. zdefraudował w ciągu ostatnich lat z różnych kas biurowych i administracyjnych, znajdujących się pod jego opieką, poważniejsze kwoty i narobił sporo długów u różnych firm i osób, wiodąc wesołe życie i budując bez

posiadania własnych pieniędzy dom w Oliwie.

Wyższy urzędnik gdański skazany został na 1 rok i 3 miesiące więzienia oraz 300 gld. kary. Prokurator zarządził natychmiastowe osadzenie skazanego w areszcie.

Chcieli przenieść przystanek dwaj pijani osobnicy

Przed domem przy ul. Nowy Świat 4 w Warszawie, utworzyło się zbiegowisko. Tłum przechodniów przyglądał się z ciekawością dwóm „podgazowanym” mężczyznom, którzy usiłowali wyciągnąć z ziemi umieszczony na chodniku słupek przystanku zenfaldowi (Krochmalna 17). Na interwencję policjanta „zapracowani” pijacy odpowiedzieli, że muszą „przenieść” przystanek, gdyż dotychczasowe miejsce jest dla niego

nieodpowiednie. Prosił przy tym policjanta, aby im nie przeszkadzał w „pracy”.

Mimo to policjant zlikwidował zbiegowisko, usuwając „poważaczy”, których przeprowadzono do komis. — Tam okazało się, iż są to: Stanisław Raczkowski, (Łubkowska 13) i Wacław Buczyński, (Nowy Świat 37), obaj tokarze.

Zatrzymano ich, po „ciężkiej pracy” na odpoczynek w areszcie.

Wiadomości sportowe

Narciarskie mistrzostwa Holandii w Zakopanem

Od czasu pobytu księżniczki Juliany w Krynicy, Holandia interesuje się bardzo Polską, oraz malowniczymi miejscowościami Tatr.

Dowodem tego zainteresowania jest fakt, że mistrzostwa narciarskie Holandii, które odbywały się dotychczas

w Szwajcarii, odbędą się w roku przyszłym w Zakopanem. Holenderski Związek Narciarski zwrócił się już do Polskiego Związku Narciarskiego o zezwolenie na rozegranie mistrzostw w Polsce i otrzymał odpowiedź pozytywną.

Dwa rekordy pływackie Lwowa

W ramach międzyklubowego meczu pływackiego Switez — Pogoń, który w ogólnej klasyfikacji wygrała Pogoń, zawodnik Switezi Kunzelman ustanowił dwa nowe rekordy okręgowe, osiągnąwszy na 100 m stylem dowolnym czas 1:06,5.

AMERYKA PROWADZI

W drugim dniu meczu finałowego o puchar Davisa między Ameryką i Australią, para australijska Quist — Bromwich pokonała niespodziewanie mistrzowską parę świata Budge — Mako 0:6, 6:3, 6:2.

Po drugim dniu prowadzi Ameryka 2:1.

BROMWICH — PIERWSZA RANGA AUSTRALII

Australijski związek Lawn i tenisowy ogłosił listę klasyfikacyjną najlepszych zawodników Australii na rok 1938.

Pierwszą rakieta Australii, jak się okazuje, jest obecnie Bromwich, 2) Quist, 3) Mc Grath, 4) Crawford, 5) Schwartz, 6) Hopman, 7) Turnbull, 8) Newcombe, 9) Ewin, 10) Harper.

Wśród pań prowadzi Wynne przed Thelmą i Stevenson.

TURNIEJ PIŁKARSKI PAŃSTW BAŁTYCKICH

W Rydze odbywa się obecnie turniej piłkarski państw bałtyckich. Dotychczasowe wyniki: Estonia — Litwa 3:1, Łotwa — Litwa 1:1, o pierwszym miejscu zadecyduje mecz Estonia — Łotwa.

PRZEWÓDCA SPORTU NIEMIECKIEGO W KAMENICY

Przewódca sportu Rzeszy von Tschammer und Osten bawił wczoraj w Kamienicy, gdzie zwiedził stadion

sportowy, na którym odbędzie się dn. 18 b. m. między państwowy mecz piłkarski Polska — Niemcy. Von Tschammer und Osten wydał miejscowym władzom szczegółowe instrukcje w sprawie organizacji meczu i przyjęcia polskich gości.

Stadion w Kamienicy po przebudowie jest największym w Saksonii i przedstawia się imponująco.

SPORT I POLITYKA

Mistrz tenisowy Niemców sudeckich Roderich Menzel, najlepszy tenisista Czechosłowacji, jak wiadomo bawił od dłuższego czasu w Niemczech. Od mówił m. in. udziału w meczu o puchar środkowej Europy. Polska — Czechosłowacja, pod pretekstem choroby.

Obecnie czechosłowacki Związek Tenisowy zakazał Menzlowi udziału w turniejach na terenie Rzeszy. Menzel, który miał starować w tych dniach na turnieju w Baden — Baden, musiał się w ostatniej chwili z turnieju wycofać.

SMIERTELNY WYPADEK NA ZAWODACH MOTOCYKLOWYCH W TALLINIE

Jak już podaliśmy, polscy motocykliści wzięli udział w międzynarodowych zawodach motocyklowych, odbywających się w Tallinie pod pretekstem prezydenta republiki estońskiej.

W kategorii 500 cm. zwyciężył Estonczyk Weldeman przed Polakiem Mielochem. W kategorii 250 ccm. zwyciężył Polak Baron przed Niemcem Petruschke i Estończykiem Triikiem. W czasie zawodów wydarzył się tragiczny wypadek. Jeden z motocyklistów estońskich uległ katastrofie, ponosząc śmierć na miejscu.

Żelazny pierścień wojsk japońskich zaciska się koło Hankou

TOKIO. Żelazny pierścień wojsk japońskich koło Hankou zaciska się — stwierdza agencja Domei w ostatnim komunikacie z chińskiego frontu.

Lotnictwo japońskie stwierdza, że wojska chińskie wycofywały się pośpiesznie w kierunku Kuangsi (w południowo-wschodniej części prow. Hupeh), która jest ważnym punktem strategicznym na drodze górskiej, prowadzącej z prowincji Anhuej do Hankou.

Kolumna japońska nocnym

natarciem zajęła miejscowości leżące w pobliżu Kuangsi, zagrażając wojskom chińskim przeciwnym odwrotu.

Inna kolumna japońska idąca na zachód od Kiuan (prow. Anhuej) zbliża się do Kuszi ważnego punktu strategicznego na drodze górskiej do Siniang.

Kolumny japońskie w dolinie rzeki Niebieskiej (Jangtse), walczą z oddziałami chińskimi, posuwają się w kierunku Tejan, które było bombardowane przez lotnictwo.

Oficerowie — europejscy współpracują z powstańcami arabskimi

BEJRUT. Z Palestyny komunikują, że parę dni temu pod Hebronem powstańcy stoczyli z wojskami dłuższą bitwę, którą jednak relacje urzędowe przemilczają.

Zę strony powstańców stosowano nową taktykę: planowej a częstej zmiany miejsc, by udaremnić działanie artylerii i samolotów.

Arabowie wykazali przy tym doskonałą dyscyplinę i dobre wyszkolenie wojskowe. Utrzymują się pogłoski, że w sekcji operacyjnej naczelnego komitetu arabskiego pracuje paru oficerów europejskich.

Ostatnia bitwa hebronska jest — jak przypuszczają — zapoczątkowaniem większej akcji w południowej Palestynie.

Sowiety nawiązują współpracę z emigracją rosyjską

MOSKWA. Według pogłoszek centrala NKWD poleciła nawiązać współpracę z emigracją rosyjską, funkcjonującą, jak wiadomo, przy Torgpredstawach i Polpredstawach w stolicach państw zagranicznych, nawiązując jak najściślejszy kontakt z organizacjami emigracyjnymi rosyjskimi pod hasłem „wspólnej walki z wrogiem ludu rosyjskiego”.

Niczyniwa ta decyzja powzię-

ta została rzekomo na zasadzie raportów zagranicznych placówek NKWD, które miały stwierdzić, że w czasie zatargu japońsko - sowieckiego sympatie nawet najzagorzalszych białych emigrantów były po stronie ZSRR.

NKWD sądzi, że ścisła współpraca z emigracją dała duże korzyści przede wszystkim informacyjne.

Czterech chłopców padło tropem podczas zabawy przy przewodach o wysokim napięciu

W Łaziskach Górnych pow. pszczyńskiego wydarzył się wczoraj straszny wypadek, którego ofiarą padło 4 chłopców: 11-letni Ernest Folwarski, brat jego 8-letni Feliks Folwarski, 12-letni Jan Kozicki i 10-letni Arnold Książdz.

Na polach, należących do majątku ks. Pszczyńskiego grupa czterech chłopców natknęła się na zerwany przewód wysokiego napięcia, grubości 2 cm., na którym

chłopcy poczęli się huścić.

Podczas huśtania się chłopcy dotknęli przewodów z prądem i zostali porażeni.

Na miejsce wypadku przybyła natychmiast kolumna ratownicza pobliskiej kopalni, jednakże wszelka pomoc okazała się bezskuteczna. Wezwany lekarz stwierdził śmierć wszystkich czterech chłopców na skutek porażenia prądem

Kradzież tabliczek

Od pewnego czasu zaobserwowano plagę kradzieży tabliczek mosiężnych z nazwiskami, umieszczanych na drzwiach mieszkań. Ponieważ poszkodowani nie meldowali o stosunkowo drobnych kradzieżach, złodzieje przez dłuższy czas grasowali bezkarnie.

Wreszcie jeden z poszkodowanych, któremu złodzieje poraz drugi skradli tabliczkę, zaawiadomił policję.

Zarządzono obserwację i w dniu wczorajszym przychwycono całą szajkę na ulicy Marszałkowskiej w Warszawie, w chwili gdy po dokonaniu kradzieży tabliczek mosiężnych i klamek, nieśli lupy w worku.

Aresztowanych przeprowadzono do komisariatu, gdzie ustalono, że są to: Ignacy Pawelczyk (Dzika 4), Stanisław Wiśniewski (niemeldowany) i Józef Siemienczuk (Ordonia 14). Wszyscy notowani i karani za kradzieże. Znalezione przy nich również torbę ze szmatami i płynem do czyszczenia metali, czym maskowali swą złodziejską robotę.

Skradzione przedmioty sprzedawali paserowi Dawidowi Ro-

Wypadek z okna

8-letni Leon Zdanowski, zamieszkały przy ul. Rzgowskiej nr. 49 w Warszawie, siedząc na parapacie okna, przechylił się nagle i wypadł z okna II-go piętra na bruk. Chłopiec doznał złamania ręki i poważnych obrażeń głowy

K. RYLSKI Tajemnica Czarnego Damy

SENSACYJNA POWIEŚĆ
WSPÓŁCZESNA OSNUTA NA
PRAWDZIWYCH ZDARZENIACH

Seweryn Poradzki, słynny przedsiębiorca budowlany a poza tym znany kocięciarz zapoznaje w Warszawie tajemniczą kobietę, która oczarowała go swą urodą. Milioner zapomnia o swej żonie i dzieciach i pozwala wciągnąć się przez wrotne kobiecie do bandy przestępców, działającej pod przykrywką tajemniczego Bractwa Białych. Banda ma na swym sumieniu szereg morderstw, a gdy Poradzki pragnie po niewczasie wycofać się, zostaje przez nich porwany.

Herszt bandy znany architekt inżynier Hetman - Hetmański pragnie zgładzić Poradzkiego — napotyka jednak na opór Ireny, pięknej kobiety, której zadaniem jest właśnie zwabić szereg mężczyzn do zbrodniczej działalności. Wobec tego Hetmański wyszukał artystę Sławetę, który z wyglądu jest niezwykle podobny do Poradzkiego. Hetmański znalazł tajemnicę życia Sławety, a mianowicie: morderstwo, które ten popełnił i zataił: wobec tego począł go szantażować, chcąc zmusić go do odegrania roli „Poradzkiego”.

Sławeta zgodził się na propozycję Hetmańskiego, udał się do jego domu, gdzie dokładnie wystudiował rolę Seweryna Poradzkiego. W międzyczasie znalazł nad brzegiem Wisły ubranie Sławety i list, że popełnia samobójstwo, gdyż trapią go wyrzuty sumienia z powodu krzywdy, jaką wyrządził Opolskiemu. Po pewnym czasie wyjechał Hetmański w towarzystwie „Seweryna Poradzkiego” gdzieś poza Warszawę.

Hetmański postanowił rozpocząć grę. Pewnego dnia, gdy grupa wycieczkowiczów znalazła się na stokach jednej z gór w okolicach Zakopanego, usłyszano jęki. Po krótkich poszukiwaniach znaleziono omdlałego mężczyznę.

Jeden z wycieczkowiczów rozpoznał w omdlałym mężczyźnie swego szefa, Poradzkiego. Przybyło wnet Pogotowie Ratunkowe, Poradzkiego przewieziono do szpitala, gdzie mimo zastrzyków nie wracał wciąż do siebie.

Komendant policji w Zakopanem wezwał telefonicznie Poradzkiego, która przybyła do Zakopanego. Gdy wbiegła rozradowana do pokoju, Poradzki ani drgnął. Pani Halina znowu wzięła czy to jest jej mąż.

Halina odpęda od siebie precz podobne myśli. Wstyd jej przed sobą samą, obawia się, by obecni nie poznali po jej minie, o czym teraz rozmyśla...

Skąd mogłyby się w takiej chwili zrodzić w niej wątpliwości?

Coprawda wczoraj, gdy usłyszała tę wiadomość telefonicznie — nie wierzyła jeszcze. Dwukrotnie powiadomiono ją o znalezieniu męża, dwukrotnie okazało się, że wiadomość jest fałszywa... Mogła więc zwątpić.

Teraz jednak, gdy widzi go przed sobą, nie może już mieć wątpliwości. Oto widzi przed sobą jego twarz, jego czoło, nawet pieprzyk z prawej strony ust. Nawet „małpi” znak przy prawym uchu...

Jakże mogłaby w takiej chwili wątpić?

A gdy zauważyła, że mimo jej przybycia — pozostał nadal obojętny i nie odezwał się ani słowem — serce jej ścisnęło się z bólu. Dopadła krzesła, na którym siedział, spojrzała mu prosto w oczy i blagającym głosem powiedziała:

— Sewerynie! Sewusiul! Powiedz jedno słowo, jedno jedyne... Czy mnie nie poznajesz?...

Obecni przy tej scenie profesor lekarz, Stefan

Grzybowski i inni odwrócili głowę nie mogąc obojętnie spoglądać na taką scenę...

Poradzki nie rusza się z miejsca, siedzi nieruchomo, wpatrzony w jeden punkt na horyzoncie. Chwilami w jego oczach ukazuje się jakiś błysk. Wydaje się, że za chwilę ją obejmie, że ją ucałuje...

Ale ogień zgasił: spogląda na Halinę, tak, jak gdyby jej nie poznał...

— Sewusiul! — załamała rozpaczona Halina dłonie — Powiedz coś, wymów bodaj jedno słowo! Nagle odwróciła się i z prośbą na ustach, szepotała do lekarza:

— Panie doktorze, niech pan uratuje mego męża! Niech panowie ratują ojca moich dzieci!

Lekarz i profesor uspakajają ją i zapewniają, że to wszystko minie.

Profesor wyjaśnia spokojnie, że ma tu do czynienia z wypadkiem, który się często zdarza, gdy człowiek traci pamięć...

— Mąż pani przeżył zapewne wiele wstrząsów nerwowych, mogło to sparaliżować na pewien czas jego struny głosowe, jak również pamięć, ale to wszystko nie grozi niebezpieczeństwem dla jego życia... Przy należytej kuracji zostanie to usunięte...

— Czy długo to potrwa? — zapytała Halina ze łzami w oczach.

— Zależy to, moja pani, od opieki i od otoczenia chorego. Radzę pani by zabrała pani swego męża ze sobą do Warszawy... Po pierwsze, zwróci się pani tam do specjalistów — neurologów. Po wtóre pan Poradzki powinien, moim zdaniem, przebywać w otoczeniu swoich najbliższych, domowników, żony, dzieci... To na pewno przyspieszy powrót jego do stanu normalnego... Wróci do siebie...

— Czy mogę go jednak zabrać w takim stanie?

— Zapewniam panią, droga pani, że mąż jej jest fizycznie zupełnie zdrow... Pamięć jego powinna wracać powoli, stopniowo... Radzę pani, jak serdeczny przyjaciel.

— Dziękuję bardzo, panie profesorze...

Orzeczeń profesora słuchał wielce niezadowolony naczelnik policji: chciał przeprowadzić na miejscu śledztwo... A teraz wypadnie mu przekazać całą sprawę do Warszawy...

I oto nagle, gdy profesor zakończył swe wyjaśnienia, rozległ się w pokoju jakiś dziwny, przytłumiony głos, jak gdyby okrzyk, który wyrwał się z piersi Poradzkiego:

— Ha... Ha... Ha...

Usiłuje coś powiedzieć! — zawołali wszyscy naraz uradowani i podbiegli do Poradzkiego.

— Nareszcie coś wypowiedział!

— Pan szef chciał, zdaje się, panią zawołać — odezwał się Stefan Grzybowski, który nie odstępował ani na krok, spoglądając wciąż bacznie na każdy ruch Poradzkiego — Panie szefie, czy mnie pan poznaje?

Ale Poradzki spoglądał uważnie tylko na Halinę, która opłótła ramionami jego szyję, całowała go i pieściła, powtarzając wciąż:

— Sewku, Sewusiul kochany, co się stało? Czy mnie wzywał?

Pozostał jednak nieruchomy i nie spuszczał z niej wzroku. A spojrzenie jego odwiercało wciąż serdecniejszy, cieplejszy stosunek.

Profesor dał znak ręką, by pozostawić małżonków sam na sam. Gdy wszyscy wyszli, powiedział na korytarzu:

— Poradzkiemu potrzebny jest spokój... Zbyt wiele twarzy ma jego spokój... Musi skoncentrować się na jednej osobie... Sądzę, że wróci do siebie prędzej, aniżeli przypuszczaliśmy...

— Daj Boże — westchnął Grzybowski — To był wyjątkowo dobry człowiek... Rzadko można spotkać takiego szefa...

— Niech pan Bóg dopomóż...

Profesor nie pomylił się. Gdy pozostali w dwójkę, twarz Poradzkiego ożywała się coraz bardziej... W pewnej chwili położył dłoń na głowie Haliny i rozpoczął powoli głaskać jej włosy...

Oczy Haliny nabiegły łzami. A jednak równocześnie bała się go... Niech chociaż wymówi jedno, jedyne słowo...

— Sewerynie, kochany mój, gdybyś wiedział, com przeżyła przez ciebie... Sewku, gdybyś wiedział, co dzieje ci przeżyły... Sewku, opowiedz, co z tobą było i dlaczego się tak stało?

Westchnął, i Halina czuła, że trudno mu mówić na ten temat. Nagle objął ją ramionami, począł ją łagodnie głaskać po głowie, po włosach, po szyi... Halina poczuła, jak dreszcz przebiegł po jej ciele. Ach, jakże dawno już Seweryn jej tak nie pieścił... Tyle już lat...

— Przytuliła się do niego i powtórzyła:

— Sewku, powiedz, powiedz mi wszystko...

Zauważyła, że oczy jego nabiegły mgłą, że mają jakiś dziwny wyraz i rozumiała, że zapewne trudno mu na ten temat mówić, że może wstyd mu tego wszystkiego, co przeżył... Wstyd mu, że dał się wplątać w taką sieć przez jakąś awanturę... A teraz rozumiała, że nie ma bliższej osoby, niż jego własna żona...

Poczęła go pocieszać, całować go:

— Mój biedny Sewku... Jak strasznie chyba cierpiełaś... Ale wybaczam ci...

Zapomnij o tym, co było, co nas dzieliło... Wrócimy do domu... Jakże się nasze dzieci ucieszą, gdy znowu zobaczą swego ukochanego ojca. Sewku, jeszcze dzisiaj wracamy do domu... Znowu szczęście wróci do naszego domu... Tak, przekonaliśmy się, że większego szczęścia jak w domu nie znajdziemy...

Człowiek, którego odnaleziono w górach spoglądał bacznie na twarz Haliny, obserwował ją, a w miarę tego, jak go pieściła i obejmowała — oczy jego nabiegały łzami.

Nagle, jednym ruchem objął ją, przytulił do siebie, wybuchnął spazmatycznym płaczem, który poruszyłby kamienie i przytłumionym głosem zawołał:

— Moja kochana Halino!

(Dalszy ciąg jutro).

Mord w Barcelonie

Wstrząsająca opowieść na tle obecnej wojny domowej w Hiszpanii

Lekarz francuski, dr. Migrant został zabity w Barcelonie podczas ataku powstania. Po sprowadzeniu jego zwłok do Francji stwierdzono, że śmierć jego spowodował wybuch granatu w zamkniętym pokoju. Dziennikarz francuski Simon Namur, wysłany z ramienia swego dziennika do Barcelony, zajął się wyjaśnieniem tej tajemniczej sprawy i przyczynił się do ujęcia zabójców.

Podczas procesu obrońca oskarżonych oświadczył, że Migrant był szpiegiem powstańców i został zabity dlatego, że zdradził ich sprawę.

Komisarz Peral opowiedział Dolores, Lamurowi i Llomizowi jakim szacunkiem cieszył się doktor Migrant. Słowa jego wywarły wstrząsające wrażenie na obecnych.

36.

— Pada wprawdzie deszcz, ale mimo to postaramy się panu pokazać miasto.

— Oczywiście, oczywiście — odparł Peral przybierając swój jowialny tom. Wyznaczam wam pięć godzin, podczas których musicie mnie bawić...

— Czy pani będzie nam towarzyszyć, Dolores? — zapytał Namur.

— Oczywiście... Sposób mówienia komisarza jest bardzo

korzystny dla tego, kto pragnie udoskonalić się w waszym języku...

Peral połknął tę pigułkę pogodnie:

— Bardzo dobrze, dziękuję, przypuszczam, że pani interesuje się wyrażeniami, których użyłem niedawno... Sądzę, że pan Llomiz nie zdradza chęci pogłębienia swej znajomości języka francuskiego?

Bardzo chętnie skorzystałabym z zaproszenia, ale czeka mnie praca w redakcji. Będę jednak wieczorem na dworcu... Zresztą mój kolega Namur jest doskonałym przewodnikiem... szczególnie gdy mu pomaga panna Dolores...

— Teraz gdy podzieliliśmy nasze role, nie ma celu tkwić w tym pokoju...

Peral spojrzął na zegarek i zamykając wieko uśmiechnął się:

— W tej chwili odniosłem takie wrażenie, jak gdybym zamykał wieko nad sprawą Migrant... Skończona... Pogrzebana... Kończymy ją znakiem za-

pytania, jaki stawia się zazwyczaj na początku powieści kryminalnej, mianowicie: kto?.. Zjesztą, nie mówimy już o tym. Idziemy?

Komisarz jeszcze raz obrzucił spojrzeniem pokój, na chwilę zatrzymał wzrok na posątku wyobrażającym policjanta, a następnie skierował ku drzwiom.

— Zdaje mi się, że przyda się płaszcz deszczowy? — rzekła Dolores.

— Doszła do wieszaka, na którym wisiał beżowy płaszcz i włożyła go na siebie. Tymczasem mężczyźni opuścili mieszkanie i skierowali się ku windzie. Zaraz też Dolores znalazła się w windzie. Gdy dźwigi zaczęły zjeżdżać na dół, Dolores mechanicznie wsunęła rękę do kieszeni płaszcza i w tej chwili zawołała:

— Ach, co za niedbałość!

— Co się stało — zapytał Namur?

— List... — oświadczyła Dolores — Doktor Migrant wręczył mi krytycznego dnia list, prosząc, abym nie zapomniawszy go wrzucić do skrzynki. Gdy opuściłam mieszkanie doktora i znalazłam się na ulicy, zawył syreny alarmowe, ostrzegając przed zbliżającym się atakiem powietrznym. Szybko więc po-

biegłam do schronu i zapomniałam o liście... Winę za to ponosi częściowo również i słońce...

— Słońce? — zdziwił się Peral.

— Tak, słońce... Zrobiło się później gorąco i przez cały czas nie wkładałam płaszcza.

— Czy list ten dotyczy jakiejś sprawy służbowej? — za pytał Peral.

— Sądzę, że nie. Jest adresowany do Tuluzy, do niejakiego Chabrisa...

Peral wzięł list do ręki i włożył go w dłoń...

— Tuluzę, przecież tam Migrant miał swe pieniądze? — po myślał komisarz — Czy ma to jakiś związek z jego zabójstwem? Bardzo wątpliwe...

Tymczasem winda znalazła się na dole. Przez otwarte drzwi widziało się polyskujący, mokry chodnik. Nikt jednak z towarzyszy Perala nie ruszał się z miejsca.

— Bardzo dziwna sprawa... — mruknął komisarz.

W końcu rozdarł kopertę i wyciągnął z niej arkusz papieru i rozpostarł go...

— A to ciekawe! — zawołał w tej chwili Peral — List jest pisany do jakiegoś „Drogiego Kuzyna”... Przecież dotychczas nikt nie słyszał o rodzinie Me-

Panowie !!! 100%
sił męskich uzyska pan, stosując aparat „Nr. 111”. Naukową broszurę wysyłamy bezpłatnie, dyskretnie. „Inventus - C” Warszawa, Aleje Jeruzolimskie 35.

granta, nikt nie sprzeciwiał się temu, aby odszkodowanie przekazano naszemu rządowi...

Peral potrząsnął głową i zaczął czytać list na głos:

„Mój drogi kuzynie!

Zakomunikowano mi o twoich zamiarach. Dowiedziałeś się więc, że nie wahałem się opuścić Francji i udać się do Barcelony, gdzie odczuwa się dotkliwy brak lekarzy. W danej chwili w Hiszpanii cudzoziemcy mogą znaleźć zatrudnienie w dwóch zawodach. Mam na myśli medycynę i wojsko. Jeśli mnie pamięć nie myli, nie masz nic wspólnego z medycyną. — Nie masz więc wyboru. Nie mogę jednak tobie udzielić żadnych rad, ponieważ służba wojskowa jest związana z wielkim niebezpieczeństwem i musisz się sam na to zdecydować. Jednakże, gdy zdecydujesz się na przyjazd do Hiszpanii, zakomunikuj mi o tym, a postaram się przyjść ci wówczas z pomocą.

Twój kochający cię kuzyn Migrant.”

(Dalszy ciąg jutro).

Jedynie NIERDZEWNE „CORONA ANTIRUST” goli 15-20 razy Żądać wszędzie

Nagroda przechodnia m. Kielc dla zwycięskiego zespołu zawodów szybowcowych

Doceniając zasługi jakie na polu pracy społecznej w Kielcach położył b. dowódca dywizji kieleckiej gen. Juliusz Zulauf, Obywatelski Komitet z racji przeniesienia gen. Zulaufa z Kielc do Lwowa ufundował nagrodę wędrowną jego imienia.

Nagrodę tę w postaci wspaniałego pucharu z brązu, wart. 700 zł. gen. Zulauf polecił przekazać Miejskiemu Komitetowi W. F. i P.W., wyrażając przy tym życzenie, by stała się ona przedmiotem owocnej rywalizacji tutejszych stowarzy-

szeń WF. i P.W., oraz klubów sportowych, Magistrat m. Kielc uchwa- lił zaproponować Komiteto- wi przeznaczenie nagrody

jako wędrowną dla zwycię- skiego zespołu zawodów szybowcowych, odbywają- cych się rokrocznie w Poli- chnie lub Masłowie.

Działalność OZN. w Okręgu Kieleckim

W Działoszycach, w pow. pińczowskim odbyło się ze- branie informacyjne zorga-

nizowane przez obwód piń- czowski OZN.

Na zebraniu tym kilka- dziesiąt osób, rekrutujących się ze wszystkich warstw miejscowego społeczeństwa po wysłuchaniu referatów na temat ideologii Obozu i aktualnych zagadnień spo- leczno-gospodarczych zgło- siło swój akces do OZN., podpisując stosowne dekla- racje.

CYRK „Empire“ ZWIERZYNIĘC dyr. ZRODOWSKICH

Dzisiaj całkowita ZMIANA PROGRAMU Wspaniałe przedstawienie Początek o godz. 8.30 w. 18 PRZEBOJOWYCH ATRAKCJI sztuki cyrkowej. Ceny miejsc kryzysowe.

UWAGA! Przy CYRKU ZWIERZYNIĘC posiada piękne okazy fauny z zwierząt egzotycznych czynny cały dzień, od 10 rano do 10 wieczór. Wstęp 25 gr. dzieci 15 gr.

Kupon ulgowy „K. Expressu Codz.” okazielowi kasa wyda bilet ulgowy w cenie 75 gr. na wszy- stkie miejsca w „CZWARTAKU”.

PRZETARG

Szpital św. Aleksandra w Kielcach ogłasza PRZETARG PUBLICZNY na dostawę dla szpitala artykułów spożywczych:

Chleba, bułek, mięsa wołowego i cielęciny, mleka, sło- niny, szmalcu, różnych wędlin etc. Termin składania ofert upływa dnia 7 września br. o godz. 9.

Blizszych informacji zasięgnąć można w kancelarii szpitala P. O. Dyrektor Szpitala Dr. J. LATAŁA.

ze sportu

KS. „Granat” — SKS. 2:1 (1:1)

Finałowy mecz o mistrzostwo juniorów Podokręgu Kieleckiego rozegrany na stadionie WKS. przyniósł nieznaczne zwycięstwo drużynie kieleckiej w stosunku 2:1 (1:1).

Starachowicki Klub Sportowy zwyciężył w poprzednim meczu z „Granatem” na wła- snym boisku 6:0, lecz prawdo-

„AUTO-COMMERCE“ Kielce Sienkiewicza 55, tel. 13-01, 13-16 Rejonowa sprzedaż samochodów Chevrolet, Buick, Opel

Dogodne warunki spłaty. Dostawa natychmiastowa. Stacja obsługi: Stacja benzynowa „POLMIN”

Samowola gospodarza

Bednarski Dominik (Kiel- ce, Mleczna 12) zawiadomił policję, że gospodarz domu w którym zamieszkuje — Jaskólski Józef — powyrzu-

cał mu wszystkie rzeczy z mieszkania, urwawszy u- przednio kłódkę u drzwi.

Następnie Jaskólski zam- knął bramę i nie chciał wpu- ścić go do mieszkania.

Numer akt Km. 548/38.

Obwieszczenie o licytacji ruchomości

Komornik Sądu Grodzkiego w Szczekocinach, Czesław Ma- chura, mający kancelarię w Szczekocinach, ul. Senatorska Nr 13, na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 14 wrze- śnia 1938 r. o godz. 9-ej w Sprawie maj., gm. Słupia na miejscu przechowania będzie się 1-sza licytacja ruchomości, należących do Aleksandra Me- esa, składających się z 50 me- trów ewsza w snopkach, osza- cowanych na łączną sumę zł. 700.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Dnia 1 września 1938 r.

Rabunek na ulicy

Ryłowa Jadwiga (Kielce, Mazurska 47), zameldowała

policji, że gdy wracała z miasta do domu na ulicy Kopernika obok gimnazjum kupieckiego, doskoczył do niej nieznaną osobnik i wyr- wał jej z ręki torebkę skó- rzaną z 4 złotymi, po czym zbiegł.

Trudno żyć kulturalnie bez RADIODBIORNIKA TELEFUNKEN

Najnowsze modele tych aparatów do nabycia w sklepie Elektrowni Kielce, ul. Sienkiewicza 59.

Czy jesteś już Członkiem L. M. K.

Kina kieleckie:

Czwartak Arena życia i Pani minister tańczy
Palace: Wyspa więźniów
WF. i P.W. Tygrys Esznepuru
Casino: Radość życia

Kupon „K. Expressu Codziennego” upoważnia do otrzymania w ka- sie kina „Palace” w Kielcach biletu w cenie 75 gr. na wszy- stkie miejsca

BAR i RESTAURACJA BRISTOL

Kielce, Sienkiewicza 21 tel. 12-19

Zaprasza dziś na specjalne dania barowe

Grzyby w śmietanie 60 gr.
Wątróbka ciel. po nels. 60 gr.
Schab z kapustą 50 gr.
Bigos myśliwski 30 gr.
Kielbasa zmała z kapustą 40 gr.

Ceny niezmiennione od 1935 r.

Odbiorniki sielowe i grzej- niki elektryczne, żelazka, imbryki, kucharki, grzałki do rurek, poduszki i inne

do nabycia na do- godnych warunkach

w Radomskim T-wie ELEKTRYCZNYM Spółka Akc. w Radomiu ulica Traugutta Nr 53

Złóż ofiarę na F. O. N.

Numer akt. Km. 490/38.

Obwieszczenie o licytacji ruchomości

Komornik Sądu Grodzkiego w Szczekocinach Czesław Ma- chura, mający kancelarię w Szczekocinach, ul. Senatorska Nr 13, na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 9 wrze- śnia 1938 r. o godzinie 14-ej, w Podlesiu, gm. Lelów, pow. włó- szczowskiego na miejscu odbę- dzie się 1-sza licytacja rucho- mości, należących do Zbignie- wa Lochmana, składających się z 35-ciu mtr. pszenicy w snopkach, oszacowanych na łączną sumę zł. 700.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Dnia 24 sierpnia 1938 r.

Uprzejmie zawiadamiamy, że

Drukarnia p. f. „St. Święcki”

została PRZENIESIONA z ulicy Sienkiewicza Nr 13 na ul. BODZENTYŃSKĄ 35 (obok targowicy końskiej)

Polecając się nadal łaskawym względem naszej Klienteli pozostajemy

Z poważaniem Drukarnia p. f. „St. Święcki” Kielce, ul. Bodzentyńska 35.

Prenumerata miesięczna „Kieleckiego Expressu Codziennego” łącznie z odnośnikiem do domu lub przesyłką pocztową w całym kraju 2 zł. 50 gr. Ceny ogłoszeń: Za 1 wiersz milimetry w 1 szpalcie w tekście 40 gr., za tekst 30 gr. Ogłoszenia drobne 10 gr. za słowo. Ogłoszenia matrymonialne w dziale „drobnych” 20 gr. za słowo. Komunikaty i wiadomości 1 zł. od wiersza. Komunikatów bezpłatnych nieumi jeżca się. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.